

Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

HOTĂRÎRE

Nr. 741
din 18.12.2014

**cu privire la aprobarea Metodologiei de determinare, aprobare
și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă,
de canalizare și epurare a apelor uzate**

Publicat : 13.02.2015 în Monitorul Oficial Nr. 33-38 art Nr : 258

Înregistrat:
Ministerul Justiției
nr. 1020 din 2 februarie 2015

Ministru _____ Oleg EFRIM

Întru stabilirea modului de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, în temeiul art. 7 alineatul (2) lit. e) și art. 35 din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 60-65, art. 123), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate (se anexează).
2. Subdiviziunile Agenției vor monitoriza aplicarea de către titularii de licențe din domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare a Metodologiei aprobate.
3. Se abrogă Metodologia determinării, aprobării și aplicării tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 164 din 29 noiembrie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.218-223, art. 465).

DIRECTORI

Sergiu CIOBANU
Iurie ONICA
Octavian LUNGU
Ghenadie PÂRȚU

Nr. 741. Chișinău, 18 decembrie 2014.

METODOLOGIE
DE DETERMINARE, APROBARE ȘI APLICARE A TARIFELOR
PENTRU SERVICIUL PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ,
DE CANALIZARE ȘI EPURARE A APELOR UZATE

SECȚIUNEA 1
DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate (în continuare Metodologie) are drept scop stabilirea modului de calculare, aprobare, ajustare și aplicare a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate.

2. Prezenta Metodologie se aplică la determinarea tarifelor de către operatorii care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

3. Prezenta Metodologie stabilește:

a) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;

b) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, inclusiv a tarifelor diferențiate în funcție de punctul de furnizare a apei potabile (la blocul locativ, casă individuală sau în apartament);

c) principiile, modul de calculare, aprobare și de aplicare a tarifelor pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate;

d) principiile generale de efectuare a investițiilor aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și modul de recuperare a acestora prin tarif;

e) modul de separare a consumurilor, cheltuielilor și a rentabilității între activitățile practicate și serviciile furnizate de către operatori;

f) componența și modul de determinare a cheltuielilor aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

g) modul de determinare și aprobare a cheltuielilor pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii, anul de bază, și modul de actualizare a acestora pentru ceilalți ani de valabilitate a prezentei Metodologii;

h) metoda de calculare a rentabilității;

i) metoda de repartizare a cheltuielilor comune ale întreprinderii între activitățile practicate și serviciile furnizate.

4. Prezenta Metodologie este bazată pe următoarele principii de reglementare:

a) furnizarea fiabilă și continuă consumatorilor a serviciilor publice de alimentare cu apă tehnologică și/sau apă potabilă, a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate în condiții de siguranță și cu utilizarea eficientă a obiectelor sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare;

b) suportarea de către consumatori doar a cheltuielilor justificate, minim necesare operatorului pentru captarea, pomparea, tratarea, filtrarea, transportul, distribuția și furnizarea apei, colectarea, transportul și epurarea apelor uzate;

c) desfășurarea activităților reglementate la maximă eficiență, ce ar oferi operatorului

posibilitatea de a recupera cheltuielile sale justificate, necesare pentru desfășurarea activității reglementate și recuperarea mijloacelor financiare investite în dezvoltarea, renovarea și reconstrucția sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare și obținerea unei rentabilități rezonabile;

d) asigurarea transparenței în procesul de reglementare a tarifelor.

SECȚIUNEA 2

DEFINIREA SERVICIILOR FURNIZATE DE OPERATORI ȘI A TARIFELOR REGLEMENTATE

5. Prezenta Metodologie prevede determinarea, aprobarea și aplicarea tarifelor pentru următoarele servicii publice furnizate de operatori consumatorilor:

- a) serviciul public de alimentare cu apă potabilă;
- b) serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;
- c) serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate.

6. Serviciul public de alimentare cu apă potabilă include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator privind dezvoltarea, întreținerea și exploatarea stațiilor de pompare și de tratare a apei brute, a rezervoarelor de înmagazinare a apei potabile, a rețelelor publice de transport și de distribuție a apei potabile, a altor imobilizări corporale și necorporale aferente și utilizate de operator în activitatea de alimentare a consumatorilor cu apă potabilă.

7. Serviciul public de alimentare cu apă tehnologică include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator privind dezvoltarea, întreținerea și utilizarea stațiilor de pompare a apei brute, a rețelelor de transport al apei brute, a stațiilor de tratare a apei brute, a rezervoarelor de înmagazinare a apei tehnologice, a rețelelor publice de transport și de distribuție a apei tehnologice, a altor imobilizări corporale și necorporale aferente și utilizate de operator în activitatea de alimentare a consumatorilor cu apă tehnologică.

8. Serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator legate de dezvoltarea, întreținerea și utilizarea rețelelor publice de canalizare, a stațiilor de epurare a apelor uzate, a altor imobilizări corporale și necorporale aferente și utilizate de operator pentru furnizarea serviciului public de canalizare consumatorilor.

9. Dezvoltarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare include activitățile și operațiunile desfășurate de operator privind construcția noilor capacități și majorarea capacităților existente de captare, de pompare, de transport, de tratare, de înmagazinare și de distribuție a apei tehnologice și a apei potabile, de colectare, de transport, de epurare și de evacuare a apelor uzate și epurate.

10. Întreținerea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare include activitățile și operațiunile desfășurate de operator privind reparația capitală, renovarea și înlocuirea rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, a stațiilor de pompare și de tratare a apei, a stațiilor de epurare a apelor uzate și a altor imobilizări corporale aflate la balanță operatorului și utilizate la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, reparația curentă, deservirea, verificarea, asigurarea securității rețelelor publice de apă și de canalizare, a altor imobilizări corporale și necorporale utilizate în activitatea de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv a celor transmise de către organele administrației publice locale la exploatare și deservire tehnică, instalarea, verificarea, reparația și înlocuirea contoarelor la consumatorii casnici, conform Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, deservirea, și reparația curentă a rețelelor de apă și de canalizare din blocurile locative în care, conform legii, sunt încheiate contracte de furnizare a serviciului public de

alimentare cu apă și de canalizare cu fiecare proprietar/chiriaș de apartament din blocurile locative.

11. Utilizarea rețelelor publice de alimentare cu apă include activitățile și operațiunile operatorului legate de captarea, de transportul și de tratarea apei brute, de transportul, de distribuția, de evidența și de furnizarea apei tehnologice și a apei potabile consumatorilor, asigurarea regimurilor optime de funcționare a sistemului public de alimentare cu apă și asigurarea calității apei livrate la punctele de delimitare cu consumatorii.

12. Utilizarea rețelelor publice de canalizare și epurarea apelor uzate include activitățile și operațiunile operatorului ce țin de colectarea, de transportul până la stațiile de epurare a apelor uzate de la consumator și a apelor pluviale din intravilanul localităților care ajung în sistemul public de canalizare, epurarea apelor uzate, evacuarea apelor epurate în emisar, evacuarea, tratarea și depozitarea nămolurilor provenite din tratarea apelor uzate.

13. Furnizarea serviciului public de alimentare cu apă consumatorilor și a serviciului public de canalizare include activitățile și operațiunile operatorului ce țin de încheierea contractelor de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare cu consumatorii, determinarea, în baza indicațiilor contoarelor, a volumelor de apă consumate de fiecare consumator, facturarea apei potabile și tehnologice furnizate și a serviciului public de canalizare furnizat consumatorilor, colectarea plăților pentru apa furnizată și serviciul de canalizare furnizat consumatorilor și menținerea relațiilor cu consumatorii.

14. Prezenta Metodologie reglementează modul de calculare, aprobare, ajustare și aplicare a următoarelor tarife:

a) tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;

b) tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă diferențiate în funcție de locul de furnizare a apei potabile, după cum urmează:

- la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă potabilă;

- la punctele de ieșire din rețelele interne de apă ale blocurilor locative (în apartamente);

c) tarifele pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate.

15. În sensul prezentei Metodologii noțiunile și termenii utilizați semnifică următoarele:

consumator noncasnic – persoană fizică sau juridică care utilizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, furnizat de operator în bază de contract, pentru necesități legate de activitatea de întreprinzător sau de cea profesională;

devieri tarifare – componenta de corectare în anul de reglementare a veniturilor operatorului rezultată din diferența dintre parametrii prognozați la determinarea tarifelor și cei real înregistrați în perioada precedentă de reglementare. Aceste devieri, pozitive sau negative, se determină în baza diferenței parvenite în perioada precedentă de reglementare de la modificarea reală a următorilor parametri față de cei prognozați, incluși în calculul tarifelor: volumele de apă tehnologică și de apă potabilă furnizate consumatorilor; volumul apelor uzate colectate de la consumatori; modificarea cotelor impozitelor, taxelor și altor plăți incluse în cheltuieli conform Codului fiscal și actelor normative de aplicare a lui în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare; indicii de ajustare a costurilor de bază; valorii nete a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile;

punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă potabilă - setul de puncte de delimitare a rețelelor publice de alimentare cu apă potabilă cu instalațiile interne de apă ale consumatorilor casnici ce dispun de case individuale, ale blocurilor locative și ale tuturor consumatorilor noncasnici;

punctele de ieșire din rețelele interne de alimentare cu apă din blocurile locative (în

apartamente) - setul de puncte ce delimitează instalațiile interne de apă ale consumatorilor casnici din apartamentele blocurilor locative față de rețelele interne de alimentare cu apă din aceste blocuri. Punctul de delimitare a instalațiilor interne de apă ale consumatorilor casnici din apartamente față de rețelele interne de alimentare cu apă a blocului de locuit se stabilește la ieșire din contorul instalat în apartament;

tarif pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică - contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor privind dezvoltarea, întreținerea și utilizarea rețelelor publice de alimentare cu apă, desfășurate de operator și necesare pentru furnizare consumatorilor a serviciului public de alimentare cu apă tehnologică. Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică se stabilește la 1 m³ de apă tehnologică, nu include taxa pe valoare adăugată (TVA) și se aplică pentru toți consumatorii de apă tehnologică deserviți de operator;

tarif pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă – contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor privind dezvoltarea, întreținerea și utilizarea rețelelor publice de alimentare cu apă, desfășurate de operator și necesare pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă consumatorilor. Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă se stabilește la 1 m³ de apă potabilă, diferențiat în funcție de locul de furnizare a apei potabile: la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă potabilă sau la punctele de ieșire din rețelele interne de apă ale blocurilor locative (în apartamente, în cazul încheierii contractelor directe cu proprietarii/chiriașii apartamentelor din blocul locativ). Tariful nu include TVA și se aplică pentru toți consumatorii de apă potabilă deserviți de operator în funcție de locul furnizării apei potabile;

tarif pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate - contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor privind dezvoltarea, întreținerea și utilizarea rețelelor publice de canalizare, desfășurate de operator și necesare pentru furnizare consumatorilor a serviciului public de canalizare și de epurare a apelor uzate. Tariful pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate se stabilește la 1 m³ de apă uzată, nu include TVA și se aplică pentru toți consumatorii deserviți de operator;

venit reglementat – venitul aferent unui an calendaristic de reglementare, recunoscut de organul de reglementare ca fiind necesar și justificat pentru acoperirea tuturor cheltuielilor reglementate ale operatorului și posibilitatea obținerii de către operator a unei rentabilități rezonabile.

SECȚIUNEA 3

DETERMINAREA TARIFELOR

16. Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică se determină în baza formulei:

$$TSAT_n = \frac{VSAT_n}{VAT_n} = \frac{CSAT_n + RAT_n \pm DVT_{n-1}}{VAT_n} \quad (1)$$

unde:

VSAT_n este venitul reglementat de la furnizarea în anul de reglementare „n” a apei tehnologice, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare desfășurării activității de furnizare consumatorilor a serviciului public de alimentare cu apă tehnologică, mii lei;

VAT_n - volumul total de apă tehnologică furnizată în anul de reglementare „n” tuturor consumatorilor deserviți de operator, determinat în baza indicațiilor contoarelor instalate la consumatori, mii m³;

CSAT_n – cheltuielile justificate ale operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă tehnologică, mii lei;

RAT_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n”, determinată în funcție de mijloacele investite în dezvoltarea, renovarea, reconstrucția, modernizarea și reînnoirea imobilizărilor corporale și necorporale utilizate în activitatea de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă tehnologică, mii lei;

DVT_{n-1} – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare rezultată din diferența dintre parametrii planificați la aprobarea tarifului și cei efectiv înregistrați de la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă tehnologică, mii lei. Devierile tarifare se aplică începând cu anul 2 de valabilitate a prezentei Metodologii.

17. Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă se determină în baza următoarelor formule:

a) pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă furnizată la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă potabilă:

$$TSAP_n = \frac{VSAP_n}{VAP_n} = \frac{CSAP_n + RAP_n \pm DVP_{n-1}}{VAP_n} (2)$$

unde:

VSAP_n – venitul reglementat de la furnizarea în anul de reglementare „n” a apei potabile, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă, livrată la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă potabilă, mii lei;

VAP_n - volumul total de apă potabilă furnizat în anul de reglementare „n” măsurat la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă potabilă, mii m³;

CSAP_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă potabilă, mii lei;

RAP_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată în funcție de valoarea contabilă a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile utilizate în activitatea de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă și acceptate în tarife, mii lei;

DVP_{n-1} – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare, rezultată din diferența dintre parametrii planificați la aprobarea tarifului și cei efectiv înregistrați de la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă, mii lei. Devierile tarifare se aplică începând cu anul 2 de valabilitate a prezentei Metodologii.

b) pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă furnizată la punctele de ieșire din rețelele interne de alimentare cu apă ale blocurilor locative (apartamente):

$$TSAPa_n = \frac{VSAPa_n}{VAPa_n} = \frac{CSAP_n + RAP_n \pm DVP_{n-1}}{VAP_n} + \frac{CIRB_n}{VAPa_n} = TSAP_n + \frac{CIRB_n}{VAPa_n} (3)$$

unde:

VSAP_a_n – venitul reglementat de la furnizarea de către operator a apei potabile în apartamente, în baza contractelor directe încheiate cu proprietarii/chiriașii apartamentelor;

VAP_a_n – volumul total de apă potabilă furnizat de operator în anul de reglementare „n” tuturor consumatorilor din blocurile locative în care apa potabilă se furnizează în baza contractelor directe încheiate cu proprietarii/chiriașii apartamentelor din bloc, inclusiv volumul de apă de uz comun și în spațiile date în chirie/locățune de către gestionarii blocurilor locative, mii m³.

CIRB_n - cheltuielile adiționale ale operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru întreținerea și exploatarea tuturor rețelelor interne de alimentare cu apă și de canalizare din blocurile locative în care sunt încheiate contracte de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare cu fiecare proprietar/chiriaș de apartamente din blocurile locative, în conformitate cu prevederile articolului 29 din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, costul consumului tehnologic și a pierderilor tehnice de apă, admise în rețelele interne de alimentare cu apă ale blocurilor locative și cheltuielile de întreținere, exploatare și verificare metrologică periodică a contoarelor instalate în apartamentele din blocurile locative, mii lei.

18. Tariful pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate se determină conform formulei:

$$TSC_n = \frac{VSC_n}{VAU_n} = \frac{CSC_n + RC_n \pm DVC_{n-1}}{VAU_n} \quad (4)$$

unde:

VSC_n este venitul reglementat de la furnizarea în anul de reglementare „n” a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare desfășurării activității de furnizare consumatorilor a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate, mii lei;

VAU_n - volumul total al apelor uzate deversate în anul de reglementare „n” în rețelele publice de canalizare, mii m³. Acest volum se determină reieșind din datele contoarelor instalate la consumatori. În lipsa contoarelor volumul apelor uzate se determină la un nivel egal cu volumul apei tehnologice și apei potabile furnizate de operator consumatorilor;

CSC_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate, mii lei;

RC_n - rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată în funcție de mijloacele investite în dezvoltarea, renovarea, reconstrucția și reînnoirea imobilizărilor corporale și necorporale utilizate în activitatea de furnizare a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate, mii lei;

DVC_{n-1} – devierile tarifare create la operator în anul de reglementare „n-1”, rezultate din diferența dintre parametrii prognozați la aprobarea tarifului și cei efectiv înregistrați de la furnizarea serviciului public de canalizare și de epurare a apelor uzate, mii lei. Devierile tarifare se aplică începând cu anul 2 de valabilitate a prezentei Metodologii.

19. Volumul total de apă necesar operatorului în anul de reglementare „n”, se determină conform formulei:

$$VA_n = VAC_n + VAPP_n = VAP_n + VAT_n + VPA_n \quad (5)$$

unde:

VA_n este volumul total de apă necesar operatorului în anul de reglementare „n”, m³;

VAC_n - volumul de apă necesar de a fi extras (captat) din fondul apelor în anul de reglementare „n” pentru alimentarea tuturor consumatorilor cu apă tehnologică și apă potabilă, m³;

VAPP_n - volumul apei potabile procurate de la alte persoane în anul de reglementare „n”, m³;

VPA_n – consumul tehnologic și pierderile de apă în sistemul public de alimentare cu apă, în anul de reglementare „n”, aprobate în modul stabilit de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenția), m³.

SECȚIUNEA 4

STRUCTURA CHELTUIELILOR

20. Reieșind din procesul tehnologic și specificul activității operatorilor sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare și conform prevederilor articolului 35 din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, prezenta Metodologie prevede următoarea structură a cheltuielilor care stau la baza determinării tarifelor:

- a) Cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale;
- b) Cheltuieli de procurare a apei;
- c) Cheltuieli materiale;
- d) Cheltuieli pentru energia electrică;
- e) Cheltuielile cu personalul;
- f) Cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- g) Cheltuieli de distribuire;
- h) Cheltuielile administrative
- i) Alte cheltuieli operaționale.

21. Formulele generale de determinare a cheltuielilor operatorului necesare pentru furnizarea în anul de reglementare „n” a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare au următorul conținut:

- a) pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică:

$$CSAT_n = CAIat_n + CAPat_n + CMat_n + CEEat_n + CPat_n + CIEat_n + CDat_n + CAat_n + ACat_n(6)$$

unde:

CAIat_n - cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale aflate la balanța operatorului și aferente activității de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă tehnologică;

CAPat_n – cheltuieli pentru apa tehnologică procurată de la alte persoane;

CMat_n – cheltuielile materiale aferente furnizării serviciului de alimentare cu apă tehnologică;

CEEat_n – cheltuielile pentru energia electrică procurată de operator, aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă tehnologică;

CPat_n - cheltuielile cu personalul operatorului, aferente procesului furnizării serviciului public de alimentare cu apă tehnologică;

CIEat_n – cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă tehnologică;

CDat_n - cheltuielile de distribuire ale operatorului aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă tehnologică;

CAat_n – cheltuielile administrative ale operatorului aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă tehnologică;

ACat_n – alte cheltuieli operaționale aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă tehnologică în anul de reglementare „n”. În acestea se includ cheltuielile pentru achitarea taxei pentru apa extrasă (captată) din fondul apei, achitarea altor taxe, impozite și plăți justificate, care conform Codului fiscal și Standardelor Naționale de Contabilitate se atribuie la cheltuieli, și fondul de rulment necesar pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă tehnologică. Astfel:

$$ACat_n = TAat_n + Tat_n + FRat_n(7)$$

unde:

TAat_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” aferente plății taxei pentru apa extrasă (captată) din fondul apei, aferente apei tehnologice furnizate consumatorilor;

Tat_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” legate de achitarea altor taxe, impozite și plăți justificate, aferente serviciului de alimentare cu apă tehnologică și care conform Codului fiscal și Standardelor Naționale de Contabilitate se atribuie la cheltuieli;

FRat_n – fondul de rulment în anul de reglementare „n” aferent serviciului public de alimentare cu apă tehnologică, necesar pentru desfășurarea activității normale a operatorului.

b) pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă furnizată consumatorilor la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă:

$$CSAP_n = CAIap_n + CAPap_n + CMap_n + CEEap_n + CPap_n + CIEap_n + CDap_n + CAap_n + ACap_n(8)$$

unde:

CAIap_n – cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale aflate la balanța operatorului și aferente activității de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă;

CAPap_n – cheltuieli pentru apa potabilă procurată de la alte persoane;

CMap_n – cheltuielile materiale aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă potabilă;

CEEap_n – cheltuielile pentru energia electrică procurată de operator, aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă potabilă;

CPap_n – cheltuielile cu personalul operatorului aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă potabilă;

CIEap_n – cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă potabilă;

CDap_n – cheltuielile de distribuire ale operatorului aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă potabilă;

CAap_n – cheltuielile administrative ale operatorului aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă potabilă;

ACap_n – alte cheltuieli operaționale necesare pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă. Aceste cheltuieli au aceeași structură ca și în cazul serviciului public de alimentare cu apă tehnologică și se determină conform formulei:

$$ACap_n = TAap_n + Tap_n + FRap_n(9)$$

unde:

TAap_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” aferente plății taxei pentru apa extrasă (captată) din fondul apei, aferente apei potabile furnizate consumatorilor;

Tap_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” legate de achitarea altor taxe, impozite și plăți justificate, aferente serviciului public de alimentare cu apă potabilă și care conform Codului fiscal și Standardelor Naționale de Contabilitate se atribuie la cheltuieli;

FRap_n – fondul de rulment în anul de reglementare „n” aferent serviciului public de alimentare cu apă potabilă, necesar pentru desfășurarea activității normale a operatorului.

c) pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă consumatorilor la punctele de ieșire din rețelele interne de alimentare cu apă ale blocurilor locative (în apartamente):

$$CSAPa_n = CSAP_n + CIRB_n(10)$$

unde:

CIRB_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru întreținerea și exploatarea rețelelor interne de alimentare cu apă și de canalizare din blocurile locative în care furnizarea apei potabile se efectuează de operator în apartamente în baza contractelor directe încheiate cu proprietarii /chiriașii apartamentelor din aceste blocurile locative. Aceste cheltuieli includ și costul consumului tehnologic și a pierderilor tehnice de apă, admise în rețelele interne de alimentare cu apă ale blocurilor locative și cheltuielile de întreținere, exploatare și verificare metrologică periodică a contoarelor instalate în apartamentele din blocurile locative.

Consumul tehnologic și pierderile tehnice de apă admise în rețelele interne de alimentare cu apă ale blocurilor locative în anul “n”, se determină de către operator și se aprobă de către autoritățile abilitate cu aprobarea tarifelor – autoritățile administrației publice locale sau Agenția, după caz.

Consumul tehnologic și pierderile tehnice de apă admise în rețelele interne de alimentare cu apă ale blocurilor locative se determină anual în baza parametrilor efectivi ai rețelelor interne de alimentare cu apă înregistrați în perioada precedentă de reglementare, luând în considerație extinderile, performanțele și principiile de reglementare intervenite între timp pentru fiecare operator în parte.

Cheltuielile de întreținere și exploatare a rețelelor interne de alimentare cu apă și de canalizare din blocurile locative se vor determina similar cheltuielilor de întreținere și exploatare a rețelelor de apă potabilă și de canalizare reieșind din lungimea și diametrele rețelelor interne de apă și de canalizare din blocurile locative pentru fiecare operator în parte;

d) pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate:

$$CSC_n = CAIc_n + CMc_n + CEEc_n + CPc_n + CIEc_n + CDC_n + CAc_n + ACC_n(11)$$

unde:

CAIc_n – cheltuielile privind amortizarea immobilizărilor corporale și necorporale aflate la balanța operatorului și aferente activității de furnizare a serviciului public de canalizare și de epurare a apelor uzate;

CMc_n – cheltuielile materiale ale operatorului aferente furnizării serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate;

CEEc_n – cheltuielile pentru energia electrică procurată de operator, aferente furnizării serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate;

CPc_n - cheltuielile cu personalul operatorului, aferente furnizării serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate;

CIEc_n – cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de canalizare;

CDC_n - cheltuielile de distribuire ale operatorului aferente furnizării serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate;

CAc_n – cheltuielile administrative ale operatorului aferente furnizării serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate;

ACC_n – alte cheltuieli operaționale aferente furnizării serviciului public de canalizare și de epurare a apelor uzate. Aceste cheltuieli se determină conform formulei:

$$ACc_n = TC_n + FRC_n + CTRau_n \quad (12)$$

unde:

TC_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” legate de achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți justificate aferente furnizării serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate și care, conform legislației, se atribuie la cheltuieli;

FRC_n – fondul de rulment în anul de reglementare „n” aferent furnizării serviciului public de canalizare și de epurare a apelor uzate și necesar pentru desfășurarea activității normale a operatorului;

$CTRau_n$ – cheltuieli de tratare a apelor uzate conform contractelor încheiate cu terțe părți pentru efectuarea tratării și epurării volumelor de ape uzate, după caz.

SECȚIUNEA 5

DETERMINAREA ȘI AJUSTAREA CHELTUIELILOR

22. Cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate în fiecare an de reglementare „n” se determină conform formulei:

$$CAIn = \sum_{i=1}^k \frac{VI_n}{DU_i}, \quad (13)$$

unde:

VI_n – valoarea, la costul de intrare a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile ale operatorului de categoria „i” în anul de reglementare „n”. La determinarea tarifelor în valoarea imobilizărilor corporale și necorporale nu se includ valorile imobilizărilor date în locațiune, a obiectelor locative, de menire social-culturală, altor imobilizări care nu sunt destinate serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, imobilizărilor conservate și aflate în curs de execuție, imobilizărilor finanțate din donații, procurate din contul subvențiilor și alocațiilor acordate de către autoritățile administrației publice centrale și locale, transmise operatorului cu titlu gratuit sau în deservire tehnică, imobilizărilor finanțate din contul tarifelor de racordare și tarifului distinct achitat de consumatori. De asemenea, în scopuri tarifare, în calculul cheltuielilor privind amortizarea nu se includ imobilizările procurate sau create în afara planurilor de investiții aprobate de autoritățile administrației publice locale sau de către Agenție, după caz.

DU_i - durata de utilizare a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile ale operatorului de categoria „i”, care trebuie să corespundă duratei de viață utilă a imobilizărilor. Totodată, această durată nu poate fi mai mică decât durata de funcționare utilă indicată în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 338 din 21 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.62-66, art. 379). Categoriile „i” se formează prin gruparea imobilizărilor cu durată de utilizare identică din punct de vedere economic.

23. În cazul când operatorul, la evaluarea ulterioară a imobilizărilor, aplică metoda reevaluării, prezenta Metodologie prevede că nivelul maxim de creștere a amortizării în urma reevaluării, urmată de a fi acceptată în tarif, nu va depăși indicele prețurilor producției industriale înregistrat în perioada de la anul reevaluării precedente și până-n anul în care se efectuează reevaluarea curentă, publicat anual de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. De asemenea, în cazul reevaluării, nu se admite includerea în tarife a amortizării imobilizărilor corporale și

necorporale valoarea de înlocuire a cărora, determinată în urma reevaluării, a fost deja depreciată prin tarife.

24. Pentru alocarea corectă a cheltuielilor privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale pe tipurile concrete de servicii furnizate, operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt obligați să divizeze imobilizările corporale și necorporale amortizabile și să calculeze amortizarea în funcție de utilizarea sau apartenența acestora serviciilor furnizate (alimentare cu apă tehnologică, apă potabilă, serviciul de canalizare și de epurare a apelor uzate). În acest caz amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale care nu pot fi divizate direct la tipul de serviciu furnizat, celor care se utilizează în comun, sunt de gen auxiliar, de distribuire și administrativ se divizează între tipurile de servicii furnizate după cum urmează:

a) cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale utilizate în comun pentru captarea, pomparea, transportarea și tratarea (prima treaptă) a apei brute se repartizează între serviciul public de alimentare cu apă tehnologică și apă potabilă conform normelor de repartizare determinate în baza volumelor respective de apă furnizate consumatorilor;

b) cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale care se utilizează de operator pentru desfășurarea și altor activități sau furnizării de alte tipuri de servicii decât cele de alimentare cu apă și de canalizare, și amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale ale serviciilor de gen auxiliar, de distribuire și administrativ se repartizează între activitățile practicate și serviciile furnizate, precum și între serviciul public de alimentare cu apă potabilă, apă tehnologică, serviciul de canalizare și epurare a apelor uzate, proporțional veniturilor obținute de la desfășurarea activităților sau furnizarea serviciilor în anul de reglementare „n-1”.

25. Cheltuielile legate de procurarea apei de la alte persoane se determină, conform formulei:

$$CAP_n = \sum VAPP_n \times TAP_n, (14)$$

unde:

$VAPP_n$ - volumul apei procurate de la alte persoane, mii m³;

TAP_n – tariful sau prețul de procurare a apei de la alte persoane în anul „n”, fără TVA.

26. Cheltuielile materiale cuprind valoarea:

a) materialelor tehnologice de bază - reactivii chimici, materialele de filtrare și alte tipuri de materiale nemijlocit utilizate în procesele de captare, de filtrare, de pompare, de tratare, de transport și de distribuție a apei pînă la consumator, epurare și evacuare a apelor uzate, control și menținerea calității apei tehnologice, apei potabile și apelor uzate;

b) materialelor consumabile - piese de schimb, energie termică, apă, gaze naturale, combustibil, lubrifianți, obiecte de mică valoare și scurtă durată, materiale de protecție, materiale de construcție și alte tipuri de materiale utilizate de operator în procesul de captare, de pompare, de transport, de înmagazinare, de distribuție și de furnizare a apei tehnologice și a apei potabile, furnizării serviciului public de canalizare, epurare și evacuare a apelor uzate, necesare pentru deservirea, întreținerea și reparația rețelelor publice de apă și de canalizare, altor imobilizări corporale și necorporale ale operatorului necesare pentru desfășurarea activității reglementate.

27. Cheltuielile materiale se determină de operator reieșind din prețurile conform rezultatelor licitațiilor publice de achiziționare a materialelor utilizate, consumurilor specifice justificate, volumele de apă necesare de a fi captate și tratate, volumele de apă uzată, volumele de lucrări necesare de a fi efectuate, lungimea rețelelor, numărul și capacitățile stațiilor de pompare, tratare și epurare, planurile de deservire tehnică, întreținere și reparație a imobilizărilor corporale și necorporale, cerințele față de calitatea apei și protecția mediului, starea tehnică a mijloacelor

fixe, numărul angajaților, numărul consumatorilor, alți factori care nemijlocit influențează nivelul consumului de materiale, luând în considerație consumurile de materiale efectiv înregistrate în anii precedenți.

28. Cheltuielile materiale se determină de către operator separat pentru fiecare tip de serviciu furnizat (alimentare cu apă tehnologică, alimentare cu apă potabilă și furnizarea serviciului de canalizare și epurare a apelor uzate). Pentru aceasta cheltuielile materiale se evidențiază direct la tipul concret de activitate și serviciu furnizat după destinație. Cheltuielile materialelor tehnologice de bază și cele consumabile care direct nu pot fi alocate la tipul concret de activitate sau serviciu furnizat, cheltuielile materiale ale subdiviziunilor auxiliare, de distribuire și administrative se repartizează între activități și servicii după cum urmează:

a) cheltuielile materialelor tehnologice de bază și celor consumabile utilizate la captarea, pomparea, transportul și tratarea (1 treaptă) a apei brute se repartizează între serviciul de alimentare cu apă tehnologică și apă potabilă în baza normativelor determinate reieșind din volumele de apă respective furnizate consumatorilor;

b) celelalte cheltuieli materiale care nu pot fi alocate direct, cheltuielile materiale ale subdiviziunilor auxiliare, de distribuire și administrative se repartizează între activitățile desfășurate de operator și între tipurile de servicii furnizate proporțional veniturilor obținute de la activitățile desfășurate și serviciile furnizate în anul de reglementare „n-1”.

29. Cheltuielile materiale pentru fiecare tip de serviciu reglementat furnizat se determină de către operator pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii – anul de bază, se examinează și se avizează de Agenție, după caz, se aprobă de consiliile locale sau de Agenție, după caz, ca cheltuieli de bază (CM₀) pentru prima perioadă de reglementare a tarifelor de 5 ani. Pentru următoarele perioade, cheltuielile de bază (CM₀) se determină pentru primul an al perioadei corespunzătoare de reglementare a tarifelor de 5 ani.

30. Pentru anii 2, 3, 4, 5 de reglementare, din perioada de reglementare a tarifelor de 5 ani, cheltuielile materiale se ajustează reieșind din factorii de influență conform formulei:

$$CM_n = CM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + 0,5\Delta LR_n + 0,5\Delta NC_n)] \quad (15)$$

unde:

$IPCM_n$ - indicele prețurilor de consum în Republica Moldova în anul de reglementare „n”. La determinarea tarifelor pentru anul de reglementare „n” se ia în considerație indicele prețurilor de consum prognozat de Ministerul Economiei. La determinarea devierilor tarifare pentru anul de reglementare „n-1” se ia în considerație indicele prețurilor de consum publicat de Biroul Național de Statistică pentru anul de reglementare „n-1”;

$0,2 IPCM_n$ – componenta care prevede creșterea eficienței operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pentru reducerea consumurilor de materiale;

ΔLR_n – modificarea lungimii rețelelor publice de alimentare cu apă (canalizare) în anul „n”, care se determină:

$$\Delta LR_n = \frac{LR_n - LR_{n-1}}{LR_{n-1}} \quad (16)$$

unde:

LR_n - lungimea rețelelor de apă (canalizare) în anul de reglementare „n”;

LR_{n-1} - lungimea rețelelor de apă (canalizare) în anul precedent;

ΔNC_n – modificarea numărului de consumatori deserviți de către operator în anul „n”, care se determină:

$$\Delta NC_n = \frac{NC_n - NC_{n-1}}{NC_{n-1}} \quad (17)$$

unde:

NC_n – numărul de consumatori deserviți de operator în anul de reglementare „n”, cu excepția consumatorilor casnici proprietari/chiriași de apartamente în blocurile locative, cu care sunt încheiate contracte;

NC_{n-1} - numărul de consumatori deserviți de operator în anul precedent, cu excepția consumatorilor casnici proprietari/chiriași de apartamente în blocurile locative, cu care sunt încheiate contracte.

31. Dat fiind că costul energiei electrice deține o pondere semnificativă în totalul de cheltuieli ale operatorilor, precum și dependența acestuia de factori care nu totdeauna pot fi controlați de operator, prezenta Metodologie prevede ca, la calcularea tarifelor, cheltuielile pentru energia electrică consumată se determină separat pentru fiecare an de reglementare, conform formulei:

$$CEEn = \sum_{j=1}^k (Wa_n^j + kC \times (Wrif_n^j + Wrcf_n^j)) \times TE_n^j \quad (18)$$

unde:

Wa_n^j – cantitatea de energie electrică activă consumată de operator în anul de reglementare „n” la locul de consum „j” în funcție de volumele apei captate, transportate, distribuite consumatorilor, a apelor uzate, configurația sistemului și regimului de lucru, kWh;

$Wrif_n^j$ – cantitatea de energie reactivă inductivă consumată în anul de reglementare „n” la locul de consum „j” în funcție de volumele apei captate, transportate, distribuite consumatorilor, a apelor uzate, configurația sistemului și regimului de lucru, determinată în conformitate cu Instrucțiunea privind calcularea consumului tehnologic de energie în rețeaua de distribuție în funcție de valoarea factorului de putere în instalațiile de utilizare ale consumatorilor, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 89 din 13 martie 2003, kVAh;

$Wrcf_n^j$ – cantitatea de energie reactivă capacitivă injectată în rețeaua electrică de distribuție de către instalațiile electrice ale operatorului în anul de reglementare „n” la locul de consum „j” în funcție de volumele apei captate, transportate, distribuite consumatorilor, a apelor uzate, configurația sistemului și regimului de lucru, determinată în conformitate cu Instrucțiunea privind calcularea consumului tehnologic de energie în rețeaua de distribuție în funcție de valoarea factorului de putere în instalațiile de utilizare ale consumatorilor, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 89 din 13 martie 2003, kVAh;

TE_n^j - tariful la energia electrică în anul de reglementare „n” în locul de consum „j”, lei/kWh;

kC – coeficientul de conversie a energiei reactive în energie activă, kWh/kVAh. $kC=0,1$ kWh/kVAh.

32. Cheltuielile cu personalul se determină reieșind din: numărul necesar al personalului de lucru nemijlocit încadrat în procesul de captare, pompare, transportare, tratare, distribuție și furnizare a apei tehnologice și apei potabile; numărul personalului de lucru încadrat în furnizarea

serviciului de canalizare, epurare și evacuare a apelor uzate; numărul personalului de întreținere, exploatare și reparație a rețelelor de apă și canalizare, instalațiilor de captare, pompare, tratare, înmagazinare a apei, rețelelor de canalizare, instalațiilor de epurare și evacuare a apelor uzate, altor imobilizări corporale și necorporale aferente serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate; numărul altor categorii de personal necesar pentru desfășurarea activității reglementate (de deservire, de evidentă a apei, de control al echipamentelor de măsurare, de control al calității apei, personalului subdiviziunilor auxiliare, personalului de distribuire și administrativ); din categoria necesară de calificare a personalului; quantumul minim garantat al salariului în sectorul real; coeficientul complexității ramurii; regimul și condițiile de lucru; alte plăți și sporuri obligatorii stabilite de Codul Muncii al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159-162, art. 648) și de actele normative de aplicare a lui; quantumurile contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Cheltuielile cu personalul se determină pentru fiecare tip de serviciu reglementat furnizat direct după destinație, iar cele care nu pot fi alocate direct, ale subdiviziunilor auxiliare, cele de ordin comun, de distribuire și administrativ se repartizează între activitățile practicate de operator și între serviciile reglementate furnizate după cum urmează:

a) cheltuielile cu personalul nemijlocit încadrat în procesul de captare, pompare, transportare și tratare (1 treaptă) a apei brute se repartizează între serviciul public de alimentare cu apă tehnologică și apă potabilă reieșind din volumele de apă respective furnizate consumatorilor;

b) celelalte cheltuieli cu personalul care nu pot fi alocate direct, se repartizează între activitățile desfășurate de operator și între tipurile de servicii reglementate furnizate proporțional veniturilor obținute de la activitățile desfășurate și serviciile furnizate în anul de reglementare „n-1”.

33. Cheltuielile cu personalul se determină de către operator pentru primul an de valabilitate al prezentei Metodologii – anul de bază, se examinează și se avizează de Agenție, după caz, se aprobă de Consiliile locale sau de Agenție, după caz, ca cheltuieli de bază (CPo) pentru prima perioadă de reglementare a tarifelor de 5 ani. Pentru următoarele perioade, cheltuielile de bază (CPo) se determină pentru primul an al perioadei corespunzătoare de reglementare a tarifelor de 5 ani.

34. Pentru anii 2, 3, 4, 5 de reglementare, din perioada de reglementare a tarifelor de 5 ani, cheltuielile cu personalul se ajustează reieșind din factorii de influență conform formulei:

$$CP_n = CP_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + 0,5\Delta LR_n + 0,5\Delta NC_n)] \quad (19)$$

35. Cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare includ cheltuielile pentru verificarea, deservirea tehnică, întreținerea, exploatarea și reparația rețelelor publice de alimentare cu apă tehnologică, apă potabilă, rețelelor publice de canalizare, inclusiv celor transmise operatorului la deservirea tehnică, a stațiilor de captare, pompare și tratare a apei brute, stațiilor de epurare și evacuare a apelor uzate, a instalațiilor și a aparatelor de laborator și control al calității apei, a clădirilor și construcțiilor de producție, a subdiviziunilor auxiliare, a mijloacelor de transport, a aparatelor de măsurare și control, a instalațiilor de protecție și securitate, a sistemelor de automatizare și de dispecerizare, a echipamentelor de măsurare, inclusiv a contoarelor instalate la consumatorii casnici, a instalațiilor electrice, și a altor imobilizări corporale și necorporale aferente sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare. Cheltuielile de întreținere și exploatare, care nu pot fi

atribuite direct se repartizează pe tipul de activitate și tipul de serviciu furnizat ca și în cazul cheltuielilor materiale.

36. Cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare se determină de către operator pentru primul an de valabilitate al prezentei Metodologii - anul de bază, separat pentru fiecare tip de serviciu reglementat furnizat, se examinează și se avizează de Agenție, după caz, se aprobă de Consiliul local sau de Agenție, după caz, ca cheltuieli de bază (CIEo) pentru prima perioadă de reglementare a tarifelor de 5 ani. Pentru următoarele perioade, cheltuielile de bază (CIEo) se determină pentru primul an al perioadei corespunzătoare de reglementare a tarifelor de 5 ani.

37. Pentru anii 2, 3, 4, 5 de reglementare, din perioada de reglementare a tarifelor de 5 ani, cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare se ajustează conform formulei:

$$CIE_n = CIE_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + K \times \Delta LR_n)] \quad (20)$$

unde K este raportul dintre cheltuielile de întreținere și exploatare revenite întreținerii și exploatării rețelelor publice de transport și de distribuție a apei (respectiv a rețelei publice de canalizare) în anul de bază și cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare din anul de bază.

38. Cheltuielile de distribuire includ comisioanele achitate entităților care oferă operatorului servicii de facturare și de decontări privind serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare furnizate consumatorilor, plățile achitate poștei pentru expedierea facturilor de plată, comisioanele achitate poștei și băncilor comerciale pentru colectarea plăților de la consumatori pentru serviciile publice furnizate, cheltuielile privind lucrul cu consumatorii, informarea consumatorilor, cheltuielile legate de deservirea, întreținerea și reparația (cu excepția costurilor capitalizate aferente reparației capitale) a imobilizărilor corporale și necorporale cu destinație comercială, întreținerea și reparația obiectelor de mică valoare și scurtă durată utilizate în scopuri comerciale, plăți justificate pentru leasingul operațional al imobilizărilor corporale utilizate în scopuri comerciale la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuieli privind serviciile tipografice, telefonice, tele-radio comunicații aferente subdiviziunilor comerciale ale operatorului și responsabile de lucrul cu consumatorii, și altor cheltuieli justificate de distribuire necesare furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Cheltuielile de distribuire se determină integral de operator și se alocă între activitățile desfășurate de operator și serviciile reglementate furnizate consumatorilor proporțional veniturilor obținute de la desfășurarea activităților practicate și de la furnizarea serviciilor în anul de reglementare „n-1”, luându-se în considerație cheltuielile de distribuire aferente prestării serviciilor auxiliare.

39. Cheltuielile de distribuire se determină de către operator pentru primul an de valabilitate al prezentei Metodologii - anul de bază, separat pentru fiecare tip de serviciu reglementat furnizat, se examinează și se avizează de Agenție, după caz, se aprobă de Consiliul local sau de Agenție, după caz, ca cheltuieli de bază (CDo) pentru prima perioadă de reglementare a tarifelor de 5 ani. Pentru următoarele perioade, cheltuielile de bază (CDo) se determină pentru primul an al perioadei corespunzătoare de reglementare a tarifelor de 5 ani.

40. Pentru anii 2, 3, 4, 5 de reglementare, din perioada de reglementare a tarifelor de 5 ani, cheltuielile de distribuire se ajustează conform formulei:

$$CD_n = CD_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + \Delta NC_n)] \quad (21)$$

41. În cheltuielile administrative se includ cheltuielile justificate și anume: de deservire, întreținere și reparație (cu excepția costurilor capitalizate aferente reparației capitale) a imobilizărilor corporale și necorporale, obiectelor de mică valoare și scurtă durată cu destinație administrativă, de deservire, întreținere și reparație a obiectelor de mică valoare și scurtă durată utilizate de către structurile administrative, cheltuieli justificate privind leasingul, locațiunea și arenda operațională a imobilizărilor corporale cu destinație administrativă, inclusiv aferente desfășurării adunării generale a acționarilor, cheltuieli de conservare și de asigurare a pazei imobilizărilor corporale conservate în conformitate cu Regulamentul cu privire la conservarea și deconservarea bunurilor nefolosite în procesul tehnologic, aprobat de Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat a Republicii Moldova nr.537/03 din 25 martie 1998, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.111-113, art.222), și necesare pentru asigurarea fiabilității furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuieli justificate pentru paza obiectelor administrative și asigurarea securității antiincendiară a acestora, cheltuieli justificate de protecție civilă, cheltuieli justificate privind delegarea personalului administrativ legate de activitățile reglementate, cheltuieli de protocol (reprezentanță) cu excepția cheltuielilor frecventării manifestațiilor culturale, reprezentațiilor teatralizate, alte cheltuieli similare efectuate în timpul sau în afara orelor de muncă, cheltuieli ce țin de asigurarea obligatorie a personalului administrativ ce participă în procesul tehnologic și a bunurilor cu destinație administrativă, cheltuieli aferente angajării forței de muncă, costul serviciilor furnizate operatorului de către bănci, publicații de rapoarte, situațiilor financiare conform cerințelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, cheltuieli privind serviciile de internet, telecomunicații și poștale de ordin administrativ, de pregătirea și perfecționarea profesională a personalului administrativ necesare desfășurării activității de furnizare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuieli pentru cercetări științifice și dezvoltare, care nu se capitalizează, coordonate în prealabil de autoritatea administrației publice locale sau de Agenție, după caz, cheltuieli pentru procurarea literaturii de specialitate, materialelor normative și instructive, precum și abonarea la ediții de specialitate (ziare, reviste etc.), cu excepția celor recunoscute ca imobilizări corporale, alte cheltuieli administrative justificate.

Cheltuielile administrative se determină integral pe operator și se alocă între activitățile desfășurate și serviciile reglementate furnizate consumatorilor proporțional veniturilor obținute de la desfășurarea activităților și furnizarea serviciilor reglementate în anul de reglementare "n-1", luându-se în considerație cheltuielile administrative aferente prestării serviciilor auxiliare. Operatorii care furnizează și alte servicii publice de gospodărie comunală sunt în drept să aloce cheltuielile administrative între activitățile desfășurate și serviciile reglementate furnizate consumatorilor proporțional cheltuielilor cu personalul aferente desfășurării activităților și furnizării serviciilor reglementate în anul de reglementare "n-1".

42. Cheltuielile administrative se determină de operator pentru primul an de valabilitate al prezentei Metodologii - anul de bază, separat pentru fiecare tip de serviciu reglementat furnizat, se examinează și se avizează de Agenție, după caz, se aprobă de Consiliul local sau de Agenție, după caz, ca cheltuieli de bază (CAo) pentru prima perioadă de reglementare a tarifelor de 5 ani. Pentru următoarele perioade, cheltuielile de bază (CAo) se determină pentru primul an al

perioadei corespunzătoare de reglementare a tarifelor de 5 ani.

43. Pentru anii 2, 3, 4, 5 de reglementare, din perioada de reglementare a tarifelor de 5 ani, cheltuielile administrative se ajustează conform formulei:

$$CA_n = CA_0 \times \prod_{i=1}^n (1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \quad (22)$$

44. Alte cheltuieli operaționale se determină în următorul mod:

1) Cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” aferente plății taxei pentru apa extrasă (captată) din fondul apei se determină reieșind din cota taxei pentru apă, conform Codului fiscal al Republicii Moldova, și volumul apelor necesar de a fi extrase (captate) cu excepția celor pentru care nu se aplică taxa pentru apă, conform prevederilor Codul fiscal. Astfel, la determinarea tarifelor pentru fiecare an de reglementare „n”, cheltuielile operatorului aferente plății taxei pentru apă se va determina după cum urmează:

$$TAA_n = CTA_n \times (VAC_n - VACS_n) \quad (23)$$

unde:

TAA_n - cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” aferente plății taxei pentru apa care este necesar de a fi captată (extrasă) din fondul apei pentru alimentarea consumatorilor cu apă tehnologică și apă potabilă;

CTA_n - cuantumul taxei pentru apa extrasă (captată) din fondul apelor în anul de reglementare „n”, lei/m³;

VAC_n - cantitatea de apă necesar de a fi extrasă (captată) din fondul apelor în anul de reglementare „n” pentru alimentarea tuturor consumatorilor cu apă tehnologică și apă potabilă, m³, care se determină conform formulei:

$$VAC_n = VAP_n + VAT_n + VPA_n - VAPP_n \quad (24)$$

unde:

VPA_n – consumul tehnologic și pierderile de apă în sistemul public de alimentare cu apă, aprobate în modul stabilit de Agenție, m³;

$VACS_n$ – volumul de apă necesar de a fi extrasă (captată) din fondul apei dar pentru care, conform Codului fiscal, nu se aplică taxa pentru apă, m³. Acest volum se determină conform formulei:

$$VACS_n = \frac{(VATS_n + VAPS_n)}{(1 - \frac{VPA_n}{VAC_n})} \quad (25)$$

unde: $VATS_n$ și $VAPS_n$ – volumele de apă tehnologică și de apă potabilă furnizată în anul de reglementare „n” consumatorilor, dar pentru care, conform Codului Fiscal, nu se aplică taxa pentru (apa livrată populației, autorităților publice și instituțiilor finanțate de la bugetele de toate nivelele; apa livrată în scopul stingerii incendiilor; apa livrată întreprinderilor societății orbilor, surzilor, invalizilor și instituțiilor medico-sanitare publice; apa livrată întreprinderilor din cadrul sistemului penitenciar), m³. Repartizarea cheltuielilor aferente plății taxei pentru apă între serviciul public de alimentare cu apă potabilă și de alimentare cu apă tehnologică se efectuează

proporțional volumelor de apă respectivă furnizată consumatorilor în anul de reglementare „n”.

2) În categoria impozite, alte taxe și plăți (Ta_n) se includ toate impozitele, taxele (cu excepția taxei pentru apă), precum și taxa pe valoarea adăugată irecuperabilă, plățile regulatorii și plățile achitate de operator prevăzute în Codul Fiscal și actele normative de aplicare a lui și care, conform Codului fiscal și Standardelor Naționale de Contabilitate, se atribuie la cheltuieli. Aceste impozite, taxe și plăți se determină în fiecare an de reglementare „n” reieșind din prevederile Codului fiscal și a actelor normative de aplicare a lui în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Repartizarea acestor impozite și plăți totale ale operatorului între tipurile de activități și tipurile de servicii furnizate se efectuează proporțional veniturilor obținute de la desfășurarea activităților, a serviciilor reglementate furnizate consumatorilor în anul de reglementare „n-1”.

3) Fondul de rulment în anul de reglementare „n” (FR_n) se determină conform formulelor:

a) pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică:

$$FRat_n = \frac{\alpha}{365} \times (CMat_n + CEEat_n + CPat_n + CIEat_n + CDat_n + CAat_n + TAat_n + Tat_n) \times Rd_n / 100 \quad (26)$$

b) pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă:

$$FRap_n = \frac{\alpha}{365} \times (CMap_n + CEEap_n + CPap_n + CIEap_n + CDap_n + CAap_n + TAap_n + Tap_n) \times Rd_n / 100 \quad (27)$$

c) pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate:

$$FRC_n = \frac{\alpha}{365} \times (CMc_n + CEEc_n + CPc_n + CIEc_n + CDc_n + CAc_n + Tc_n) \times Rd_n / 100 \quad (28)$$

unde: α – necesitatea de fonduri de rulment în anul „n”, exprimat în zile de facturări, care se determină în baza regimului de facturare-achitare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare aplicate față de consumatori și a regimului de plăți necesar de a fi efectuate de operator pentru materialele și energia electrică procurată, achitarea serviciilor prestate de terți, în conformitate cu contractele semnate cu furnizorii, achitățile față de bugetul de stat și cel local în termeni stabiliți de legislație și obligațiile față de personal în conformitate cu contractul colectiv de muncă. Pentru toți operatorii care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, pentru prima perioadă de reglementare a tarifelor de 5 ani, $\alpha = 10$ zile. Pentru fiecare următoare perioadă de reglementare a tarifelor de 5 ani, valoarea acestui indicator se stabilește prin hotărîrea Agenției, care se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

Rdn - rata medie la creditele bancare acordate persoanelor juridice în anul „n” pe sistemul bancar, publicată de Banca Națională a Moldovei la compartimentul: Statistici, Statistica monetară, Ratele medii ale dobînzilor, Rata medie la creditele noi acordate pe sistemul bancar, în monedă națională, persoane juridice, pînă la 12 luni.

45. La determinarea tarifelor în calcule nu se includ următoarele cheltuieli:

a) aferente lucrărilor de construcție, reconstrucție, modernizare, reînnoire, achiziționare, montarea și probare a imobilizărilor corporale și necorporale; valorificarea noilor obiective, secții și agregate; supravegherea de autor a organizațiilor de proiectare; reparațiile capitale ale imobilizărilor corporale care necesită de a fi capitalizate și alte investiții capitale, reparații capitale ale sistemelor de alimentare cu apă și canalizare ce nu aparțin operatorului, cheltuieli de conservare și de întreținere a imobilizărilor corporale conservate, cu excepția imobilizărilor corporale conservate în conformitate cu Regulamentul cu privire la conservarea și deconservarea bunurilor nefolosite în procesul tehnologic, aprobat de Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat a Republicii Moldova nr. 537/03 din 25 martie 1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.111-113, art.222), și necesare pentru asigurarea fiabilității furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Toate cheltuielile ce țin de investiții capitale prin tarif se recuperează doar prin amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale conform prevederilor punctului 22 din prezenta Metodologie;

b) aferente remedierii defectelor în lucrările de proiectare, construcție, reconstrucție, montaj (demontaj), revizie, remedierea defectelor utilajului și deteriorărilor, provocate din vina producătorilor, furnizorilor și întreprinderilor de transport;

c) pentru executarea lucrărilor de proiectare și construcție, pentru achiziționarea utilajului, repararea și întreținerea fondului de locuințe, a obiectivelor de menire social-culturală și a altor obiective ce nu se referă la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare;

d) pentru lucrările calificate ca ajutor pentru alte întreprinderi și organizații, atât în formă de servicii, cât și suport material sau financiar;

e) cheltuielile neproductive, rebuturi, delapidări, sancțiuni, amenzi, penalități și despăgubiri, acoperiri de lipsuri și de pierderi;

f) cheltuieli în scopuri filantropice și de sponsorizare;

g) cheltuieli pentru cercetări științifice și dezvoltare, care nu se capitalizează, ce nu au fost coordonate cu autoritatea administrației publice locale sau cu Agenția, după caz;

h) creanțe dubioase decontate;

i) cheltuieli aferente constituirii provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli, inclusiv pentru creanțe compromise;

j) cheltuieli de protocol (reprezentanță) pentru frecventarea manifestațiilor culturale, reprezentațiilor teatralizate, alte cheltuieli similare efectuate în timpul sau în afara orelor de muncă;

k) recompense unice;

l) plăți suplimentare, ajutoare materiale, indemnizații, sporuri și compensații acordate salariaților, în afara celor prevăzute de Codul muncii și de actele normative de aplicare a lui;

m) cheltuieli pentru burse de valori, organizații de intermediere și de altă natură administrativă, servicii de consultanță, asistență juridică;

n) cheltuieli aferente organizării timpului liber și a odihnei salariaților, inclusiv și cheltuielile pentru măsuri corporative;

o) cheltuieli nejustificate aferente desfășurării adunării generale a acționarilor;

p) indemnizații curente calculate membrilor consiliului și comisiei de cenzori ale operatorului, cu excepția indemnizațiilor lunare calculate membrilor consiliului și comisiei de cenzori care nu depășesc trei salarii minime pe țară;

q) cheltuieli de judecată și taxele de stat aferente;

r) cheltuieli aferente asigurărilor benevole a personalului și a bunurilor materiale;

s) toate celelalte cheltuieli ale operatorului ce nu țin de furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și epurare a apelor uzate.

SECȚIUNEA 6

DETERMINAREA RENTABILITĂȚII

46. Prezenta Metodologie prevede determinarea rentabilității operatorilor sistemului public de alimentare cu apă și canalizare reieșind din capitalul investit și rata de rentabilitate a acestui capital.

47. Rentabilitatea operatorului calculată în lei se determină pentru fiecare an de reglementare „n” reieșind din valoarea netă a imobilizărilor corporale și necorporale utilizate în procesul furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizarea și ratei de rentabilitate în baza formulei:

$$R_n = VNI_n \times Rr_n / 100 \quad (29)$$

unde:

VNI_n – valoarea netă reglementată în anul „n” a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile ale operatorului, care se determină conform formulei:

$$VNI_n = VI_n - FAI_n = VBI_n \quad (30)$$

unde:

VI_n – este valoarea, la costul de intrare, a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile ale operatorului;

VBI_n – valoarea contabilă a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile ale operatorului la începutul anului „n”, aferente sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare. În această valoare se includ valorile contabile ale imobilizărilor corporale și necorporale ale operatorului date în exploatare până la începutul anului „n”, cu excepția celor date în locațiune, a obiectelor locative, de menire social – culturală, imobilizărilor finanțate din donații, din contul alocațiilor și subvențiilor din bugetele locale și bugetul de stat, transmise operatorului cu titlu gratuit sau la deservire tehnică, imobilizărilor finanțate din contul tarifelor de racordare și tarifului distinct achitat de consumatori, a imobilizărilor în curs de execuție, a celor care nu sunt destinate și/sau nu pot fi utilizate pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate;

FAI_n – amortizarea acumulată a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile de la darea lor în exploatare până la începutul anului „n”;

Rr_n – rata reglementată de rentabilitate a imobilizărilor corporale și necorporale în anul de reglementare „n” aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Rata de rentabilitate se stabilește la nivelul ratei medii a dobânzilor la creditele bancare acordate persoanelor juridice pe un termen de peste 12 luni în valută strină pe sistemul bancar, în anul de reglementare „n-1”, publicată de Banca Națională a Moldovei la compartimentul: Statistici, Statistica monetară, Ratele medii ale dobânzilor, Rata medie la creditele noi acordate pe sistemul bancar, în valută străină, persoane juridice, peste 12 luni.

În cazul reevaluării imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile existente, valoarea netă a acestora luată în calculul rentabilității se va determina în baza formulei:

$$VNI_n = \frac{VNI_{rn}}{K} \quad (31)$$

unde:

VNI_n – valoarea netă în anul „n” a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile existente după reevaluare;

K – coeficientul modificării valorii imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile în urma reevaluării. Acest coeficient se determină la data efectuării reevaluării reieșind din raportul valorii contabile a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile determinate după reevaluare la valoarea contabilă a acestora pînă la reevaluare.

48. Repartizarea rentabilității operatorului între tipurile de servicii furnizate în anul de reglementare „n” se efectuează conform formulelor:

a) la serviciul public de alimentare cu apă tehnologică:

$$RAT_n = \frac{R_n}{VBI_n} \times VBI_{atn} \quad (32)$$

b) la serviciul public de alimentare cu apă potabilă:

$$RAP_n = \frac{R_n}{VBI_n} \times VBI_{apn} \quad (33)$$

c) la serviciul public de canalizare:

$$RC_n = \frac{R_n}{VBI_n} \times VBI_{cn} \quad (34)$$

unde:

VBI_n - valoarea contabilă a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile ale operatorului în anul de reglementare „n” aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

VBI_{atn} - valoarea contabilă a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile ale operatorului în anul de reglementare „n” aferente serviciului public de alimentare cu apă tehnologică;

VBI_{apn} - valoarea contabilă a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile ale operatorului în anul de reglementare „n” aferente serviciului public de alimentare cu apă potabilă;

VBI_{cn} - valoarea contabilă a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile ale operatorului în anul de reglementare „n” aferente serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate.

În acest caz suma valorilor contabile ale imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile aferente fiecărui serviciu furnizat în parte va fi egală cu valoarea contabilă a tuturor imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile ale operatorului aferente în total serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Adică:

$$VBI_{atn} + VBI_{apn} + VBI_{cn} = VBI_n \quad (35)$$

49. Prezenta Metodologie stabilește următoarele cerințe față de planurile de investiții urmate a fi aprobate, în scopul determinării tarifelor:

1) Operatorul anual, pînă la 1 noiembrie, va elabora și prezenta, autorității administrației publice locale spre aprobare, planul de investiții pentru anul calendaristic următor, cu excepția operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș, care prezintă în mod obligatoriu Agenției, spre aprobare, planul de investiții pentru anul calendaristic următor, în termen de pînă la 1 noiembrie.

2) În planul de investiții pentru anul calendaristic următor se reflectă, în mod obligatoriu următoarele:

a) compartimentele și obiectele investiționale, valorile investițiilor planificate integral și pe fiecare compartiment și obiect investițional în parte, sursele de finanțare;

b) descrierea succintă a obiectului de investiții, argumentarea necesității obiectului, valoarea investiției, justificarea economică, tehnică, obiectivele care vor fi atinse în urma efectuării investițiilor (îmbunătățirea calității și fiabilității alimentării cu apă a consumatorilor, majorarea numărului de consumatori alimentați cu apă în urma dezvoltării sistemului public de alimentare cu apă, furnizării serviciului public de canalizare la noii consumatori, reducerea numărului și timpului întreruperilor, reducerea pierderilor de apă în sistemul public de alimentare cu apă, reducerea cheltuielilor etc.).

3) Planurile de investiții pentru anul calendaristic următor se examinează și se aprobă nu mai tîrziu de 31 decembrie.

4) În planurile de investiții prezentate de operatori nu se acceptă obiectele de investiții în cazurile în care investițiile:

a) nu corespund cerințelor stipulate în subpunctul 2) de mai sus;

b) nu țin de activitatea reglementată;

c) țin de procurări sau lucrări care trebuie să fie atribuite la cheltuieli;

d) trebuie să fie recuperate de operator prin intermediul companiilor de asigurare (asigurări incluse în tarif), deciziilor instanțelor de judecată etc.;

e) nu sunt necesare, sunt neargumentate, nu dau avantaj economic cuantificat și duc doar la majorarea tarifelor.

5) În decursul anului modificările în planul de investiții aprobat se efectuează de către operator doar cu acceptul în scris al autorității competente care a aprobat planul anual de investiții. Pentru modificarea planului de investiții operatorul prezintă autorității competente propunerile sale de modificare cu argumentările privind necesitatea modificărilor propuse și obiectivele care vor fi atinse în urma acestor modificări. Autoritatea administrației publice locale sau Agenția, după caz, va examina și, în termen de 30 zile lucrătoare de la primirea solicitării de la operator, va accepta sau va respinge modificările la planul de investiții propuse de operator, informînd în scris operatorul. Operatorul este în drept să propună modificări la planul de investiții pentru anul de gestiune pînă la 31 octombrie a anului de gestiune.

6) Pînă la 1 martie a fiecărui an de gestiune operatorul prezintă autorității administrației publice locale sau Agenției, după caz, un raport privind realizarea planului de investiții, aprobat pentru anul precedent, în care se reflectă investițiile conform planului și cele efectiv date în exploatare, valoarea acestora, durata de funcționare utilă, amortizarea reflectată în evidența contabilă, amortizarea anuală și obiectivele atinse. Operatorul care furnizează serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate, la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș prezintă Agenției raportul privind realizarea planului de investiții, aprobat pentru anul calendaristic

precedent, concomitent cu solicitarea de modificare sau avizare a tarifelor, conform punctelor 50 și 51 ale prezentei Metodologii.

7) Investițiile efectuate în conformitate cu planul investițional aprobat se includ la determinarea tarifelor conform prevederilor prezentei Metodologii, iar investițiile efectuate în afara planului de investiții pot fi luate în calcul doar în cazurile în care acestea vor aduce un avantaj economic adițional față de obiectivele prevăzute în planul de investiții și adecvat valorii acestor investiții.

SECȚIUNEA 7

APROBAREA, AJUSTAREA ȘI APLICAREA TARIFELOR

50. Tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă tehnologică, de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate se determină de către operatori, pentru fiecare an de reglementare „n” în conformitate cu prezenta Metodologie, și se prezintă:

a) Consiliilor locale – pentru examinare și aprobare, iar Agenției - spre examinare și avizare, a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate furnizate de operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș;

b) Agenției - pentru examinare și aprobare a tarifelor pentru serviciul de alimentare cu apă tehnologică furnizată la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș;

c) Agenției – pentru examinare și aprobare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și a tarifelor pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate furnizat de operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș, în cazul când Consiliile locale respective au delegat Agenției dreptul deplin de aprobare a tarifelor;

d) Agenției - pentru examinare și aprobare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate, furnizate de operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș și care activează în condițiile unor acorduri sau contracte încheiate cu organismele financiare internaționale, ratificate sau aprobate de Parlament, Guvern sau de Consiliile locale;

e) Agenția aprobă, în termen de 15 zile calendaristice de la data adresării motivate de către operatori, tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și tarifele pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate furnizate de operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș, în cazul când Consiliul local nu a aprobat tarifele respective în termen de 60 de zile calendaristice de la data primirii de la Agenție a avizului.

51. Operatorul prezintă solicitarea de modificare a tarifelor în termen de până la 1 martie a fiecărui an calendaristic.

52. În cazul când operatorii prezintă la Agenție calculele tarifelor spre avizarea lor (prevederile punctului 50 lit. a) al prezentei Metodologii), Agenția, în termen de până la 30 zile calendaristice de la primirea de la operatori a tuturor documentelor justificate ce argumentează necesitatea modificării tarifelor, însoțită de materialele care justifică nivelul acestora, va examina materialele prezentate și va emite către Consiliul local respectiv un aviz privind cuantumul tarifelor necesare de a fi aprobate. Operatorul este obligat să prezinte Agenției și Consiliului local, în termen de până la 3 zile lucrătoare, informațiile solicitate suplimentar necesare pentru stabilirea consumurilor reale și cheltuielilor pentru desfășurarea activității și a corectitudinii calculării tarifelor reglementate.

53. Actualizarea tarifelor se va efectua anual, după prezentarea de către operator a raportului financiar pe anul precedent și a materialelor necesare pentru actualizarea tarifelor.

54. Devierile tarifare (DVT, DVP, DVC) vor fi calculate pentru fiecare an de reglementare, în integral pe operator și pe fiecare tip de activitate separat, pentru a reflecta impactul financiar al diferențelor dintre valorile luate în calcul la aprobarea tarifelor și cele înregistrate efectiv în anul de reglementare.

55. În cazul când Consiliile locale vor aproba tarife la un nivel mai redus decât cele prevăzute în avizul prezentat de Agenție, aceste devieri nu vor fi luate în calcul ca devieri tarifare (DVT, DVP, DVC) ale operatorului.

56. Prezenta Metodologie prevede aprobarea tarifelor separat pentru fiecare serviciu public furnizat (apă potabilă, apă tehnologică, canalizare și epurare a apelor uzate). Tarifele aprobate nu pot fi modificate de operator.

57. Operatorii sînt în drept să solicite actualizarea extraordinară a tarifelor pe parcursul anului de reglementare, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați de operator, și care duc la o deviere de 5 și mai mult la sută față de venitul reglementat, luat în calculul tarifelor aprobate pentru acest an de reglementare. În acest caz operatorii vor prezenta, în modul stabilit, o analiză detaliată a factorilor care justifică necesitatea ajustării extraordinare a tarifelor.

58. În tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate se includ doar cheltuielile aferente captării, filtrării, pompării, tratării, înmagazinării, transportării, distribuției și furnizării apei consumatorilor pînă la punctul de delimitare a sistemului public de alimentare cu apă de instalațiile interne de apă ale consumatorului, iar în cazul serviciului public de canalizare – doar cheltuielile aferente preluării și transportării apelor uzate, de la punctul de delimitare a instalațiilor interne de canalizare ale consumatorului de sistemul public de canalizare.

59. În cazul încheierii cu consumatorii a contractelor directe de furnizare a apei potabile în apartamentele blocurilor locative, cheltuielile legate de deservire, întreținerea și reparația curentă a rețelelor interne de alimentare cu apă și de canalizare din blocurile locative și a contoarelor instalate în apartamente se iau în considerație și se includ doar în tariful de furnizare a acestor servicii consumatorilor casnici din apartamente.

60. În cazul în care într-un anumit an, la nivel național, se va modifica quantumul minim garantat al salariului în sectorul real, consumurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate reieșind din quantumul minim garantat revăzut.

61. Prezenta Metodologie prevede că mijloacele obținute din includerea în tarifele pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare a cheltuielilor privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale vor fi utilizate de operator pentru dezvoltare, reconstrucție, renovare, reînnoire și reparații capitale (cu capitalizare) a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și pentru rambursarea creditelor și împrumuturilor luate de operator în acest scop. În cazul când operatorul, în perioada de valabilitate a prezentei Metodologii, va utiliza aceste mijloace în alte scopuri, autoritatea care aprobă tarifele va micșora cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale ale operatorului, în quantumul utilizării nejustificate a acestora în alte scopuri.

62. Prezenta Metodologie prevede că cheltuielile materiale și cele de întreținere și exploatare să fie utilizate de către operator doar după destinație. În cazul neutilizării acestora, utilizării acestora în alte scopuri sau diminuării în urma efectuării investițiilor, în perioada de valabilitate a prezentei Metodologii, autoritatea care aprobă tarifele va micșora aceste cheltuieli ale operatorului în anul următor în quantumurile respective.

63. Tarifele aprobate de Consiliile locale se publică în mass-media locală, intră în vigoare din data publicării.

64. Tarifele aprobate de Agenție se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, intră în vigoare din data publicării.

65. Operatorii sînt obligați să afișeze la sediile lor tarifele aprobate și să le amplaseze pe paginile web.